

Olje- og energiminister Terje Aasland
Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Kopi: Finansminister Trygve Slagsvold Vedum
Klima- og miljøminister Espen Barth Eide

NATURVITERNES INNSPILL TIL STATSBUDDSJETTET 2024

FOREBYGGING AV NATURSKADER

Klimaendringene rammer Norge med skader på liv, helse, matproduksjonen, infrastruktur og eiendom. Dette påvirker også næringsvirksomhet og verdiskaping. Store naturhendelser har skjedd hyppigere de siste tiårene, og det grunn til å tro at skadene vil øke i omfang i tiden som kommer.

Forebygging er en viktig del av svaret på utfordringene klimaendringene medfører. Det koster mer å reparere skader i ettertid, enn å forebygge i forkant.

De siste 10 årene har vær- og naturhendelser kostet over 28 milliarder kroner i erstatninger på bygninger og innbo.¹ I tillegg kommer skader på matproduksjon, infrastruktur, skog, statlige bygg m.m.

I dag brukes det for lite på forebyggende arbeid for å møte et klima i rask endring. Det er behov for en styrking av Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) *kapasitet* og *fagmiljøer* som jobber med klima og naturbaserte løsninger for å håndtere for eksempel flom- og overvann.

For å kunne bidra til bedre klimatilpasning i kommunene, må samtidig kapasiteten og samordningen mellom de ulike statlige etatene som arbeider med klimatilpasning i staten styrkes.

Det er viktig at klimatilpasning ikke blir en inngrepstrussel mot naturmangfoldet. Det er spesielt viktig at offentlig etater som NVE i arbeid med klimatilpasning ikke bare baserer seg på tekniske løsninger (utbygninger) som forringer verdifull natur, men i større grad tar i bruk naturbaserte løsninger som også bidrar til naturmangfold.

¹ <https://www.finansnorge.no/statistikk/skadeforsikring/natur-og-vaer-skader/klimarapport/>

I dag gjøres det for lite for å styrke samfunnets robusthet i møte med konsekvensene av klimaendringene:

- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har tydelig gitt beskjed om stort etterslep på nødvendige tiltak for å sikre samfunnet mot vær- og naturrelaterte skader. I en rapport fra 2021 anslår NVE at hele 210 000 bygninger har et sikringsbehov, og videre at det vil koste 85 milliarder å sikre eksisterende bebyggelse mot flom, kvikkleireskred og erosjon.
- Gjerdrum-utvalget foreslo i NOU 2022:3 å øke bevilgningen til NVE til 1,5 milliarder kroner årlig, for å sikre eksisterende bebyggelse mot naturfare.

Viktigere enn å kun øke potten til flom- og skredforebygning under Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er *behovet for å øke kapasiteten og fagmiljøene hos NVE.*

Naturviterne ber om at:

- **30 millioner til nye stillingshjemler for fagkompetanse innen flom, overvann og miljø, samt arealplan (OED, kap. 1820, NVE, post 1, driftsutgifter).**
- **Det settes av 5 millioner til å kartlegge, utrede og foreslå tiltak for å øke bruken av naturbaserte løsninger i arbeidet med klimatilpasning.**
- **Dagens nivå for flom- og skredforebygging (kap. 1820, post 22, 45, 60 og 72) bør økes fra 391 mill. til 450 mill.**

På vegne av Naturviterne

Morten Wedege

Forbundsleder
Naturviterne